

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 63/2018-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. januára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 a 4 a čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajskej prokuratúry v Trnave v konaní vedenom sp. zn. 1 KPt 587/14/2200 a jej prípisom z 27. októbra 2016 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, trestného odboru v konaniach vedených pod sp. zn. IV/3 Gn 414/15/1000 a sp. zn. IV/3 Gn 1319/16/1000 a jej prípismi z 20. septembra 2016 a 3. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júna 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 a 4

a čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 587/14/2200-95 a jej prípisom z 27. októbra 2016 (ďalej len „prípís krajskej prokuratúry“) a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, trestného odboru (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaniach vedených pod sp. zn. IV/3 Gn 414/15/1000 a sp. zn. IV/3 Gn 1319/16/1000 a jej prípismi z 20. septembra 2016 (ďalej len „prípís generálnej prokuratúry z 20. septembra 2016“) a z 3. mája 2017 (ďalej len „prípís generálnej prokuratúry z 3. mája 2017“).

Zo sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné stíhanie pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom úverového podvodu sčasti dokonaného, sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 222 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona a pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 k § 186 ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. a) Trestného zákona. Konanie sa už nachádza v štádiu po podaní obžaloby a je vedené Okresným súdom Trnava (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 30 T 126/2015.

Dňa 31. augusta 2016 sťažovateľ adresoval Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) podanie označené ako „*oznámenie o spáchaní trestného činu*“ z 30. augusta 2016 z dôvodu, že „*informácie získané z dôveryhodného zdroja ho oprávňovali domnievať sa, že konanie osôb, popísané v prílohe tohto oznámenia, nasvedčuje tomu, že došlo k spáchaniu trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a marenie spravodlivosti podľa § 344 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona*“. V prílohe k tomuto podaniu mali byť uvedené aj konkrétne listinné dôkazy, ktoré preukazovali dôvodnosť jeho podania. Obsah príloh sa „*vzťahoval na osoby vykonávajúce svoje právomoci na Okresnom súde Trnava, na Okresnej prokuratúre Trnava, na Krajskej prokuratúre Trnava, na Generálnej prokuratúre SR a v úrade inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR*“. Uvádza, že popísané

konanie označených osôb malo vplyv na konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 30 T 126/2015.

Prípisom úradu špeciálnej prokuratúry z 12. septembra 2016 mu bolo oznámené, že jeho podanie bolo odstúpené z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti na ďalšie konanie trestnému odboru generálnej prokuratúry.

Generálna prokuratúra potvrdila sťažovateľovi prijatie jeho podania z 30. augusta 2016 a zároveň mu oznámila, že toto podanie postúpila z dôvodu príslušnosti na vybavenie krajskej prokuratúre na ďalší postup napadnutým prípisom z 20. septembra 2016, sťažovateľovi doručeným 28. septembra 2016.

Prípisom Krajskej prokuratúry v Trenčíne č. k. 1 Kn 467/16/3300-4 zo 4. októbra 2016 bolo sťažovateľovi oznámené, že jeho podanie z 30. augusta 2016 bolo z dôvodu príslušnosti odstúpené krajskej prokuratúre na ďalšie konanie.

Dňa 24. októbra 2016 sa sťažovateľ podaním adresovaným úradu špeciálnej prokuratúry informoval na stav vybavenia jeho podania z 30. augusta 2016, keďže z prípisu z 12. septembra 2016 nebolo podľa jeho názoru možné zistiť, či jeho podanie bolo odstúpené generálnej prokuratúre aj s prílohami, pretože v prípise generálnej prokuratúry z 20. septembra 2016 mu táto oznámila prijatie jeho podania, ale bez príloh. Zároveň sa na stav vybavenia jeho veci z uvedeného dôvodu informoval aj na generálnej prokuratúre, ktorú tiež žiadal špecifikovať, ktoré konkrétne prílohy boli postúpené na vybavenie krajskej prokuratúre, keďže minimálne dve prílohy nepatrili do jej kompetencií.

Generálna prokuratúra prípisom č. k. IV/3 Gn 414/15/1000-10 z 26. októbra 2016 sťažovateľovi oznámila, že jej bolo doručené jeho podanie z 30. augusta 2016 bez príloh.

Dňa 2. novembra 2016 krajská prokuratúra sťažovateľovi napadnutým prípisom oznámila, že jeho podanie z 30. augusta 2016 bolo z dôvodu príslušnosti na ďalšie konanie

spolu s pripojenými listinami postúpené okresnému súdu do trestnej veci vedenej pod sp. zn. 30 T 126/2015 ako „*obrana obžalovaného v trestnom konaní vedenom na súde I. stupňa*“.

Dňa 4. novembra 2016 bol sťažovateľovi doručený prípis úradu špeciálnej prokuratúry č. k. VII/1 Gn 239/16/1000-5 z 28. októbra 2016, ktorým mu malo byť oznámené, že jeho podanie z 30. augusta 2016 bolo trestnému odboru generálnej prokuratúry odstúpené v rozsahu 14 rukou písaných strán, žiadne ďalšie prílohy k tomuto podanie im doručené neboli, a preto ani nemohli byť odstúpené generálnej prokuratúre.

Dňa 21. novembra 2016 sťažovateľ podal generálnej prokuratúre sťažnosť, ktorou žiadal prešetriť postup trestného odboru generálnej prokuratúry v súvislosti s jeho podaním z 30. augusta 2016, ktorý mal uviesť, že jeho podanie im bolo z úradu špeciálnej prokuratúry odstúpené bez príloh, napriek tomu, že úrad špeciálnej prokuratúry mu mal zase oznámiť, že celé jeho podanie v rozsahu 14 rukou písaných strán odstúpil generálnej prokuratúre.

Dňa 30. decembra 2016 bol sťažovateľovi doručený prípis riaditeľky trestného odboru generálnej prokuratúry č. k. IV/3 Gn 1319/16/1000-2 z 20. decembra 2016, ktorým mu bolo oznámené, že im bolo z úradu špeciálnej prokuratúry odstúpené jeho podanie bez príloh, preto prijala opatrenie v tom smere, že jeho podanie odstúpila úradu špeciálnej prokuratúry, keďže jeho podanie sa vzťahuje na postup prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry. Zároveň sťažovateľa požiadala, aby, ak má k dispozícii kópie týchto príloh, ich zaslal generálnej prokuratúre.

Dňa 17. januára 2017 bol sťažovateľovi doručený prípis špeciálneho prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry č. k. VII/1 Gn 239/16/1000-7 označený ako „*Správa o preskúmaní postupu*“, ktorým mu bolo oznámené, že žiadne pochybenia v postupe prokurátora nezistil. Úradu špeciálnej prokuratúry bolo doručené jeho podanie z 30. augusta 2016 v rozsahu 14 rukou písaných strán a v takom rozsahu bolo aj odstúpené

trestnému odboru generálnej prokuratúry. Zároveň sťažovateľovi zaslal aj kópiu tohto jeho podania z 30. augusta 2016.

Sťažovateľ zastáva názor, že z uvedeného vyplýva, že úrad špeciálnej prokuratúry a trestný odbor generálnej prokuratúry si navzájom protirečia a na základe výsledkov prešetrenia nemožno zistiť reálny stav.

Dňa 22. marca 2017 bolo sťažovateľovi umožnené nahliadnuť do spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 30 T 126/2015, kde zistil, že celé jeho podanie bolo založené v tomto spise.

Vzhľadom na uvedené zastáva názor, že krajská prokuratúra sa jeho podaním oficiálne ani nezaoberala, ale toto hneď odoslala okresnému súdu na založenie do súdneho spisu. Uvádza, že *„uvedený postup je zarádzajúci najmä preto, že v prílohách podania z 30.8.2016 sú uvedené konkrétne listinné dôkazy preukazujúce postup pracovníkov štátnych orgánov... tak, ako to klasifikuje Trestný zákon. Zároveň dôkazy naznačujú, že k tomuto konaniu dochádzalo vedome a úmyselne.“*. Sťažovateľ preto 12. apríla 2017 podal *„podnet na preskúmanie postupu pracovníka prokuratúry“* z 11. apríla 2017 z dôvodu, že uvedeným postupom bolo zmarené jeho právo *„domáhať sa zákonom ustanoveným postupom ochrany ohrozených a porušených práv na inom orgáne SR v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy SR“*. Sťažovateľ vo svojom podaní upozornil na to, že krajská prokuratúra sa nemohla ani jeho podaním z 30. augusta 2016 zaoberať z dôvodu, že v jednej z príloh poukazoval práve na jej nezákonný postup, a tiež sa predmetnou vecou nemohla zaoberať ani preto, že poukazoval na nezákonný postup pracovníka generálnej prokuratúry, pričom krajská prokuratúra je podriadená generálnej prokuratúre. Poukázal tiež na to, že generálna prokuratúra vykonávala po celý čas *„dozor nad trestným konaním sp. zn. 30 T/126/2015...“*, ako aj na to, že *„Trestný poriadok ani neumožňuje nezaoberať sa oznámením o spáchaní trestného činu, ani takéto oznámenie označiť ako obrana obžalovaného a založiť ho bez zákonného postupu do súdneho spisu...“*. Uviedol v ňom tiež, že tento postup má vplyv nielen na konanie vedené pod sp. zn. 30 T 126/2015 a na dôkazy v ňom vykonané, ale aj na rozhodovanie v tomto trestnom konaní, čím dochádza k porušovaniu práva

na spravodlivé súdne konanie. Sťažovateľ žiadal, aby jeho podanie z 30. augusta 2016 bolo prijaté a prešetrené „v zmysle zákona a v prípade preukázania porušenia zákona v prípadoch v podaní uvedených tiež vyvodená trestnoprávna zodpovednosť“.

Dňa 11. mája 2017 bol sťažovateľovi doručený napadnutý prípis generálnej prokuratúry z 3. mája 2017, ktorým mu bol oznámený výsledok prešetrenia jeho postupu.

Sťažovateľ so spôsobom vybavenia jeho podnetu nesúhlasí, je presvedčený, že s jeho podaním sa malo riadne zaoberať, teda malo byť prešetrené, a v prípade zistenia jeho dôvodnosti mali byť vyvodené následky. Uvedený postup podľa jeho názoru nie je v súlade so v sťažnosti špecifikovanými ustanoveniami Trestného poriadku, zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov ani s čl. 2. ods. 2, čl. 12 ods. 2 a 4, čl. 46 ods. 1, čl. 51 ods. 1 a čl. 149 ústavy. Takýto postup považuje z ústavnoprávneho hľadiska za netolerovateľný a neospravedliteľný: „Zásah do základných práv sťažovateľa je mimoriadne intenzívny a to aj vzhľadom na to, že trestné konanie vykonávané proti nemu nie je ukončené, avšak závažných porušení jeho základných práv a slobôd garantovaných mu Ústavou Slovenskej republiky a chránených zákonom zo strany štátnych orgánov neustále pribúda...“

Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

«1) Krajská prokuratúra Trnava dňa 27. 10. 2016 sp. zn.: 1 KPt 587/14/2200-95 svojim konaním – postúpením podania zo dňa 30. 08. 2016... Okresnému súdu Trnava na založenie do súdneho spisu zn.: 30 T/126/2015 s odôvodnením, že ide o obranu obžalovaného a to bez toho, aby sa akokoľvek zaoberal obsahom tohto odania ako mu to ukladá zákon o prokuratúre, resp. Trestný poriadok,

- porušila právo sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky,

- porušila právo na ochranu práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb (sťažovateľa) prokuratúrou podľa čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky,

- porušila ústavný príkaz, ktorý je súčasne aj ustanovením povinnosti, vykladať ústavné a zákonné normy tak, aby sa tento ústavný príkaz rešpektoval v celom vymedzenom rozsahu podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2) Trestný odbor Generálnej prokuratúry SR dňa 20. 9. 2016 sp. zn. IV/3 Gn 414/15/1000-8 a dňa 3. 5. 2017 sp. zn. IV/3 Gn 1319/16/1000-6 svojím konaním – postúpením podania zo dňa 30. 8. 2016... Krajskej prokuratúre Trnava na založenie do súdneho spisu zn.: 30 T/126/2015 ako obrana obžalovaného napriek tomu, že časť podania sa vzťahovala konkrétne na túto prokuratúru..., pričom sa obsahom podania vôbec nezaoberala napriek tomu, že mu to ukladá zákon o prokuratúre, resp. Trestný poriadok

- spôsobil ujmu na právach sťažovateľa pre jeho iné postavenie (postavenie obžalovaného) podľa čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky,

- spôsobil ujmu na právach pre uplatňovanie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 12 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky,

- zmaril právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky,

- pozbavil sťažovateľa ochrany práva a zákonom chránených záujmov, ktoré má vykonávať prokuratúra podľa čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky,

- porušil ústavný príkaz, ktorý je súčasne aj ustanovením povinnosti vykladať ústavné a zákonné normy tak, aby sa tento ústavný príkaz rešpektoval v celom vymedzenom rozsahu podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

3) ústavný súd Slovenskej republiky v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona o Ústavnom súde Slovenskej republiky prikazuje Generálnej prokuratúre SR, aby vo veci podania zo dňa 30. 8. 2016 označeného ako „Oznámenie o spáchaní trestného činu“ konala spôsobom, ako jej to ukladá zákon o prokuratúre, resp. Trestný poriadok.»

Dňa 18. septembra 2017 bolo ústavnému súdu doručené podanie sťažovateľa, obsahom ktorého bola jeho žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu pre konanie pred ústavným súdom vo veci jeho sťažnosti z dôvodu, že od roku 2014 sa nachádza vo výkone väzby, nemá žiadne finančné prostriedky a nepodarilo sa mu z výkonu väzby zabezpečiť si žiadneho advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ v sťažnosti namietá porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 149 ústavy prípisom krajskej prokuratúry z 27. októbra 2016 a vo vzťahu k prípisom generálnej prokuratúry z 20. septembra 2016 a z 3. mája 2017 porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 a 4 a čl. 149 ústavy.

1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 587/14/2200 a jej prípisom z 27. októbra 2016 a postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/3 Gn 414/15/1000 a jej prípisom z 20. septembra 2016

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd zároveň v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštantne uvádza, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Nedodržanie tejto lehoty je preto zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Predmetom predbežného prerokovania bolo sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 149 ústavy postupom krajskej prokuratúry v označenom konaní a jej prípisom z 27. októbra 2016 a základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 a 4 a čl. 149 ústavy postupom generálnej prokuratúry v označenom konaní a jej prípisom z 20. septembra 2016.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že prípis krajskej prokuratúry z 27. októbra 2016 mu bol doručený 2. novembra 2016 a prípis generálnej prokuratúry z 20. septembra 2016 zase 28. septembra 2016. Sťažovateľ však sťažnosť ústavnému súdu doručil až 19. júna 2017 a na poštovú prepravu bola daná 18. júna 2017, t. j. zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Keďže v prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorá smeruje proti postupu a konaniu krajskej prokuratúry a jej prípisu č. k. 1 KPt 587/14/2200-95 z 27. októbra 2016 a postupu a konaniu generálnej prokuratúry a jej prípisu č. k. IV/3 Gn 414/15/1000-8 z 20. septembra 2016, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/3 Gn 1319/16/1000 a jej prípisom z 3. mája 2017

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je sťažnosť zjavne neopodstatnená vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 a 4 a čl. 149 ústavy postupom generálnej prokuratúry v označenom konaní a jej prípisom z 3. mája 2017. Porušenie označeného práva a v spojení s ním aj ostatných článkov ústavy sťažovateľ odôvodňuje v podstate len svojím nesúhlasom so spôsobom vybavenia jeho podania, ktorým sa domáhal

preskúmania postupu prokuratúry v súvislosti s vybavením jeho podania z 30. augusta 2016 označeným ako „*oznámenie o spáchaní trestného činu*“.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 12 ods. 4 ústavy nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 149 ústavy prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

Ústavný súd považuje za potrebné najskôr poukázať na tú skutočnosť, že cieľom právomoci ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je primárne preskúmať a posudzovať právne názory orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd (vrátane základných práv a slobôd) fyzických osôb a právnických osôb pri výklade a uplatňovaní zákonov v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej ani preskúmať, či v konaní pred týmito orgánmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo zisteného skutkového stavu tieto orgány vyvodili. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne

medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (m. m. III. ÚS 38/05, III. ÚS 278/06).

V nadväznosti na podstatu sťažnosti sťažovateľa, ktorá v konečnom dôsledku súvisí s jeho nespokojnosťou s výsledkom vybavenia jeho podania z 30. augusta 2016, ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva alebo slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka na rozhodnutie v súlade s jeho skutkovým a právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní. Obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani záruka, že rozhodnutie orgánu verejnej moci bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania.

Generálna prokuratúra napadnutým prípisom z 3. mája 2017 sťažovateľovi vo vzťahu k jeho podaniu z 11. apríla 2017, ktorým namietal nezákonný postup prokuratúry v trestnej veci vedenej na generálnej prokuratúre pod sp. zn. IV/3 Gn 414/15/1000, z dôvodu, že jeho podanie z 30. augusta 2016 nebolo riadne vybavené, ale bolo založené do súdneho spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 30 T 126/2015, oznámila, že „postup jednotlivých orgánov prokuratúry“ bol zákonný. Svoje rozhodnutie odôvodnila takto:

«Dňa 18. 04. 2017 bolo doručené na Generálnu prokuratúru SR Vaše podanie z 11. 04. 2017, v ktorom namietate nezákonný postup prokuratúry v trestnej veci vedenej na Generálnej prokuratúre SR pod sp. zn. IV/3 Gn 414/15/1000, v ktorej ste pôvodne podali podanie z 30.08.2016, označené ako „oznámenie o spáchaní trestného činu“, a to na Úrade

špeciálnej prokuratúry SR Generálnej prokuratúry SR (tu bolo Vaše podanie z 30. 08. 2016 pôvodne vedené pod sp. zn. VII/1 Gn 239/15/100).

V podaní z 11.04.2017 namietate, že orgány prokuratúry nevybavili zákonne Vaše podanie z 30. 08. 2016, ale ho Úrad špeciálnej prokuratúry SR Generálnej prokuratúry SR postúpil na ďalší postup trestnému odboru Generálnej prokuratúry SR. Poukazujete, že následne bolo Vaše podanie z 30. 08. 2016 postúpené na Krajskú prokuratúru v Trnave a ďalej uvedenou prokuratúrou postúpené Okresnému súdu Trnava, k jeho veci vedenej pod sp. zn. 30 T/126/2015.

Vyjadrujete nespokojnosť, že Vaše podanie nebolo prokuratúrou riadne vybavené, ale bolo založené do súdneho spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 30 T/126/2015.

Predovšetkým konštatujem, že Vaše podanie z 30. 08. 2016 (označené ako „oznámenie o spáchaní trestného činu“) bolo správne a zákonne vyhodnotené ako podanie podľa § 62 ods.1 Trestného poriadku, nakoľko ste v ňom namietli zákonnosť postupu a rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní. Podotýkam, že podľa § 62 ods. 1 Trestného poriadku sa posudzujú podľa ich obsahu (nie podľa ich označenia). Vaše podanie bolo v súlade so zákonom prokurátorom Generálnej prokuratúry SR z dôvodu príslušnosti postúpené príslušnej prokuratúre na vybavenie (Krajskej prokuratúre v Trnave). Vzhľadom na skutočnosť, že Vaše podanie sa vzťahovalo na trestnú vec, v ktorej už bola podaná obžaloba na Okresnom súde Trnava, kde je vec vedená pod sp. zn. 30 T/126/2015, mohlo byť vyhodnotené už iba ako obhajoba obžalovaného, nakoľko prokuratúra po podaní obžaloby už predmetnou trestnou nedisponuje, je len v postavení jednej zo strán súdneho konania.

S poukazom na vyššie skutočnosti konštatujem, že postup jednotlivých orgánov prokuratúry bol z vyššie uvedeného dôvodu zákonný...»

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom prípisu generálnej prokuratúry z 3. mája 2017 dospel k záveru, že generálna prokuratúra sa primeraným spôsobom zaoberala podaním sťažovateľa, riadne ho preskúmala a následne aj vybavila. Spôsob, akým odôvodnila napadnutý prípis, vzhľadom na okolnosti daného prípadu možno považovať za dostatočný a z ústavného hľadiska aj udržateľný.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým postupom generálnej prokuratúry v označenom konaní a jej prípisom z 3. mája 2017 na jednej strane a obsahom sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pokiaľ sa sťažovateľ v posudzovanom prípade domáha aj vyslovenia porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 a 4 a čl. 149 ústavy, ústavný súd konštatuje, že označené články ústavy neobsahujú garanciu konkrétneho základného práva a slobody. V prípade sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje vždy o porušení konkrétneho základného práva alebo slobody zakotveného v druhej hlave ústavy, prípadne práva zaručeného medzinárodnými zmluvami o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušenie iných článkov ústavy možno preto podaním individuálnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy namietat len v spojení s namietaným porušením už konkrétne označeného základného práva alebo slobody (obdobne napr. II. ÚS 167/04, III. ÚS 300/06, III. ÚS 224/08). Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/3 Gn 1319/16/1000 a jej prípisom z 3. mája 2017, odmietol sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. S poukazom na dôvody, pre ktoré rozhodol o odmietnutí sťažnosti, sa z dôvodu hospodárnosti konania už nezaoberal otázkou odstránenia procesnej prekážky konania spočívajúcej v nedostatku kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľa, pretože dôvody, pre ktoré ústavný súd rozhodol o odmietnutí sťažnosti, by neboli odstrániteľné ani prostredníctvom právneho zástupcu.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami obsiahnutými v petite sťažnosti.

Nad rámec svojho rozhodnutia ústavný súd dodáva, že pokiaľ sťažovateľ nesúhlasí s právnym názorom generálnej prokuratúry vyjadreným v napadnutom prípise, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka na rozhodnutie v súlade s jeho skutkovým a právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní. Obsahom základného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani záruka, že ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, prípadne nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo v ňom pokračovalo. Nikto totiž nemá právny nárok, a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave (napr. II. ÚS 88/99, IV. ÚS 423/09). Trestné právo je prostriedkom *ultima ratio*, čo znamená, že má byť použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, teda len tam, kde iné možnosti, hlavne prostriedky ostatných právnych odvetví, nie sú dostatočné, boli už vyčerpané, sú neúčinné, prípadne sú zjavne nevhodné (napr. II. ÚS 732/2017).

V súvislosti s konštatovaním v prípise generálnej prokuratúry z 3. mája 2017 sa uvádza, že „*podanie sa vzťahovalo na trestnú vec*“ a bolo „*vyhodnotené... ako obhajoba obžalovaného*“. Ústavný súd uvádza, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených. V prebiehajúcom trestnom konaní, resp. v konaní, ktoré bolo iba začaté, možno i prípadné protiústavné procesné pochybenia napraviť v rámci celého konania obvyklým a zákonom predvídateľným spôsobom, a to predovšetkým samotnými všeobecnými súdmi. Ingerenciu ústavného súdu do rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní je preto v prípravnom trestnom konaní potrebné považovať, azda s výnimkou úplne mimoriadnej situácie, za neprípustnú. Spravidla teda až po právoplatnom skončení trestného konania možno na ústavnom súde namietat také pochybenia verejnej moci, ktoré neboli odstránené v jeho dovedajšom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie práv a slobôd

(m. m. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07, II. ÚS 425//2017).

Aplikujúc princíp subsidiarity na trestné konanie, ústavný súd tiež zdôrazňuje, že trestné konanie je od svojho začiatku až po koniec procesom, v rámci ktorého sa pri vykonávaní jednotlivých úkonov môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako aj v predmetnej veci konajúcich všeobecných súdov naprávať, resp. korigovať jednotlivé pochybenia, ku ktorým došlo v predchádzajúcich štádiách trestného konania.

Platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľovi aj v ďalšom štádiu trestného konania (po podaní obžaloby ako obžalovanému) v rámci uplatnenia práva na obhajobu právne účinným spôsobom namietat' porušenie svojich základných práv a slobôd, ku ktorým malo podľa jeho názoru dôjsť v dôsledku protiprávneho postupu vyšetrovateľa Policajného zboru a prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, ako aj generálneho prokurátora v predmetnej trestnej veci. Tak ako súd prvého stupňa, ktorý bude (je) oprávnený konať a rozhodovať v trestnej veci sťažovateľa, aj odvolací súd v prípade podania odvolania v predmetnej trestnej veci sú súdmi s plnou jurisdikciou, v ktorých právomoci je posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností prípadu vrátane zákonnosti a ústavnosti postupu orgánov prípravného konania v trestnej veci sťažovateľa v štádiu trestného stíhania predchádzajúceho podaniu obžaloby (obdobne napr. III. ÚS 109/05 alebo II. ÚS 294/06).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2018